

L'HORITZÓ

ANY 1: NUM. 6

Barcelona, 7 de setembre del 1935

PREU: 20 CTS.

INICIAL

EL MOMENT POLITIC

La vida política espanyola passa en aquests mesos d'estiu per un període de calma superficial. Però per dessota de la superfície llisa en les aigües tranquil·les, es manté la inquietud de les idees en pugna, la tensió derivada de la necessitat de donar sortida a la situació actual. Es unànime el convenciment que aquest marasma és el d'una etapa transitòria, i que la tardor portarà una forta intensificació de l'activitat política. Cal, doncs, aprofitar el temps de contenció recollida per a preveure i endegar l'esdevenidor, perquè la pròxima etapa es descabdel·li d'acord amb els programes i objectius prèviament fixats.

La sortida possible a la present situació no pot ésser altra que la consulta a la voluntat popular per mitjà d'unes eleccions, legalment convocades, amb plenitud de drets polítics per a tots els ciutadans, amb igualtat de propaganda per a tots els partits, i portades a terme d'una manera neta i pura. Cal insistir en això; perquè les dates no poden oblidar l'estricta imparcialitat que observà un govern d'esquerres en les eleccions que els donaren la majoria a les Corts de la República. Darrerament, amb motiu d'una digna protesta de les esquerres catalanes, que manifestaven el seu desig d'acudir democràticament al sufragi sempre que no fos falsejat per maniobres polítiques, s'han retret per part dels regionalistes fets anecdòtics per a fer creure que els esquerrans no sentien la legalitat electoral. Contestant-ho, sols hem de dir que no esperem per a les eleccions vinents que poden fer donar un tomb a la política espanyola, altra conducta que la que en les passades eleccions generals, d'igual transcendència, tingué un govern d'esquerres.

Mentre arriba el moment, que haurà d'ésser pròxim, de l'apellació al sufragi, és deure dels partits polítics preparar-se per a oferir a la decisió del poble programes de realitzacions a executar des del Govern, entre els quals pugui escollir l'opinió del país. Que si en les darreres eleccions les esquerres poderen, no tan sols per la tàctica suïcida en fragmentar les seves forces, el que féu que reunint majoria de vots en el país resultaren amb una minoria de diputats. Fou també per una manca de programa concret de govern, que després del bienni semblava esgotat o confús. Cal rectificar aquest error i oferir al poble solucions concretes amb un fort contingut econòmic i social. Solament fent-ho així es podrà aplegar una massa de voluntats coincidents en una directriu política que permeti sortir normalment de l'actual situació.

Es aquest el camí que s'han traçat les esquerres, i el segueixen serenament i rigidament. És el camí que marquen els discursos dels capdavaners de l'esquerrisme espanyol; el del manifest d'Azaña, Martínez Barrio i Sánchez Román. És el mateix camí que estan decidits a seguir les esquerres catalanes, unides en un propòsit comú. Per això cal que en l'etapa de contenció obligada fins en el moment del seu desenllaç, tots els que formen els partits polítics esquerrans tinguin la fortaleza i disciplina necessàries per a superar les dificultats de l'hora i concentrar l'eficàcia de la seva actuació, en un suprem recobriment en l'instant oportú i decisiu. Cal preparar-se amb un programa de dignificació liberal i democràtica i de realitzacions econòmiques i socials, exigir que la consulta a la voluntat popular tingui les degudes garanties d'imparcialitat, i vèncer per haver obtingut la confiança de la majoria de l'opinió del país.

No pot falsejar-se la sortida digna i democràtica de la situació actual amb habilitats polítiques. Davant de les forces en pugna les regles del joc net exigeixen un àrbitre equànim. I el Govern actual, per la seva tendència massa marcada, no pot oferir les garanties degudes. El precedent de la dissolució de les Constitucions assenyala el camí a seguir. I quant més es trigui a emprendre'l, més difícil serà la solució del problema polític; més temps estarà pertorbada la vida espanyola per la inquietud de la interinitat i de la indecisió.

TEMES URBANISTICS

per B. Mori i Ballester

Qualsevol que doni una mirada a un plànol de la nostra ciutat de Barcelona, li cridarà immediatament l'atenció la manca ben manifesta d'espais lliures que trenquin la monotonia de les construccions urbanes.

El Parc de la Ciutadella i els jardins de Montjuïc, d'una superfície molt ínfima, comparada amb la de la capital, són les úniques deus de llum i d'aire, tan necessàries per a la nostra salubritat.

Quan Barcelona estava amurallada, era comprensible que s'aprofitessin tots els llocs per a construir-hi edificis, però actualment, sembla paradoxal que es consenti pels Ajuntaments edificar espais que ens resten lliures, cosa deplorable per anar contra la salut dels ciutadans i la bellesa de la nostra ciutat.

Arreu del món es preocupen en complir estrictament aquests principis fundamentals d'higiene urbana. París, Hamburg, Londres i moltes altres ciutats d'Europa i d'Amèrica, els parcs i jardins hi són en notable profusió.

En canvi, ací, on la natura s'ha mostrat tan pròdiga de belle-

(Passa a la pàgina 2.)

TASCA QUE S'IMPOSA NOTES

per Humbert Torres

PUBLICACIONS MORBOSOS

En el terç de segle transcorregut, des dels inicis del nostre renaixement nacional, s'han fet i desfet, a Catalunya, gran nombre de partits republicans.

Algun d'ells, com el moviment d'Unió Republicana presidit per la gran figura de Salmerón, assolí gran importància. Però és una cosa indiscutible que, en cap ocasió, les forces republicanes de Catalunya no havien arribat a crear un instrument polític de la potència que actualment té l'Esquerra Republicana de Catalunya.

"Que actualment té", acabem d'escriure, a plena consciència del que afirmem. Malgrat els fúnebres pronòstics dels adversaris nostres, l'Esquerra, no sols no s'ha suïcidat, sinó que serva intacta la seva moral, els seus quadros i les seves masses. Aquells que, per raó del seu càrrec, tenen ocasió de posar-se en contacte amb el poble, us diran que el dia que la prova es faci, es podrà veure clarament que la confiança en l'Esquerra segueix, potser, encara, més viva i apassionada. Com l'honor s'ha salvat, res d'essencial no s'ha perdut, i la gran prova de dolor i de sacrifici des del 6 d'octubre ençà, encara ha afinat la sensibilitat política dels nostres militants i ha desvetllat el seu sentit de responsabilitat.

Si l'Esquerra hagués estat, com els seus enemics deien, una força creada a l'escalf del poder i del manar, ara s'havia de veure. I ja s'ha vist. De tots els Ajuntaments de Catalunya han estat bandejats els nostres homes. Són molts centenars les famílies sotmeses a una situació tràgica. Ni una veu pot desentonar en aquest concert de les granotes del toll. Totes les portes tenen mta-cades. No hi ha res a prometre ni a donar, ans al contrari, molt a demanar. Així i tot, la nostra gent té un esperit magnífic, una il·lusió com mai. I ja està definitivament demostrat, doncs, que no era l'aglutinant del govern allò que pogués explicar la força de l'E. R. de C. L'explicació, al nostre entendre, és una altra.

El secret està en què l'Esquerra, no sols per l'afirmació continguda en els seus principis bàsics, sinó el que val més, per la seva actuació, és un partit netament catalanista i genuïnament d'esquerra. Llevades les excepcions que no fan més que confirmar la regla, el catalanisme és el sentiment propi de tots els catalans, de dreta, de centre i d'esquerra, els de tònica de dreta i de centre,

(Passa a la pàgina 2.)

La nostra solidaritat

per J. Puig Pujades

A les hores tènues, a les hores tristes, a les hores de persecució en què es desfermen les baixes passions de l'enemic, en aquells moments en què hauria de realitzar-se com una profecia, les paraules del poeta:

"Quan la mare va endolada

Es quan creix l'amor dels fills",

sentim en el fons de la nostra ànima, la pena vivíssima que no tothom es manté a l'alçària deguda, romanent dignament, serenament fort, enfront de l'adversitat.

El nostre anhel de superació, la nostra dignitat d'homes i de ciutadans ens abraça l'ànima d'un pregó desig de perfecció, car sentim el daler de mantenir-nos no solament forts i serens en l'adversitat, sinó també voldríem que tothom es sentís amarat d'aquella essència d'humanitat que és la solidaritat, l'ajut entre nosaltres, entre els homes d'una mateixa cleda per a mantenir i fer efectiu el dret a la vida contra l'actuació negativa de l'adversari.

Aquest deure de civilitat que és la solidaritat, no és pas una mestressa severa sinó més aviat una mare benivolenta i simpàtica, sempre disposada a soplujar-nos de les tribulacions i les angoixes que l'atzar ens porti.

Aquells que senten algun ideal, que són més que homes ciutadans, no poden recloure's i menys fer vida enleïda i egoista; aquells que es planyen immòbils, com el bou afermat a l'estable, i diuen que senten les commocions dels temps presents, cal dir-los que si no són Hèrculs capaços de llevar la malvestat d'altri, ni cap Tesseu capaç d'allunyar les males coses de l'Àtica, poden, però, ajudar els qui pateixen. Des de la pau de la llar, ningú no ha d'oblidar el foc que fa vibrar el seu esperit, i obeint a aquell, no deu abandonar els qui amb ell coincideixen en els seus ideals de redempció.

I els ha d'ajudar, no pas solament amb l'ajut material, als qui ho necessiten, sinó encara més, atorgant-los-hi llur ajut moral, a ells i a llur família, assistint-los, anant a comprar als seus establiments, visitant-los i encoratjant-los a tothora i allí on sigui.

Aquells germans nostres que compleixen amb el seu deure han d'encoratjar els demés, i fer que tots siguin dignes de la missió que com a homes els hi és encomanada. Solament aquells companys que compleixen llurs deures trobaran aquella pau de l'esperit que ha de venir en el seu temps, així com les aigües s'assolen per si mateixes, amb claredat i quietor ensem, fins a poder filtrar el nostre enteniment fent-lo pur i noble.

L'obediència a allò que és bo i dretur, és la característica de la solidaritat que voldríem que fos ben nostra, ben alta i ben esquerrana perquè ens portés la pau benaurada, irrevocable, invariable, inexpugnable; pau sense torbament i sense lluita; la fita dels nostres treballs, àncora ferma en les tempestes. Pau única per a tothom...

Cal que a ningú no se li assequi el cor.

La part més estúpida i animal de l'home es deixa entreveure en els diaris i periòdics que llegeix. Fa repugnància el veure tanta gent de les anomenades de cultura i d'ordre que entretenen els seus ocis llegint publicacions gràfiques que són més pornogràfiques que una publicació ja declarada francament galant o picaresca. Molts pares de família que s'escriurien de saber a les mans dels seus fills una publicació d'art on hi haguessin nusos no diuen res ni fullegen un periòdic que amb l'excusa de fotografia d'art reproduïen nusos amb fins purament morboses.

Per altra part cal assenyalar el perill que conté certa publicació periòdica dedicada a històries, amb els tons i estil més lamentable, els crims més baixos i repugnants. S'ha dit moltes vegades que un dels inicis al crim és la publicació dels fets i de la publicació del nom i fotografia del criminal.

Els estudis de psiquiatria assenyalen aquestes publicacions, així com les ressenyes massa detallades dels fets criminals, com matèria la més morbosa per al desenvolupament de l'esperit delictuós en la pensa de l'home i més assenyaladament en les dels deficients mentals.

Per raons de caràcter preventiu s'hauria d'ordenar la suspensió de tota revista que tingués per finalitat el publicar reportatges de fets criminals.

L'ESCOLA PARTICULAR

La principal falla de la disposició del senyor Codolà que fa referència a la pretesa solució al problema escolar de Barcelona és la manca de control sobre les escoles privades que es cerca de subvencionar.

Ningú no pot sortir, per poca responsabilitat que tingui, garantidor de la solvència i preparació del professorat privat. No volem negar el valor esperit de més d'un mestre privat, però tothom està d'acord, àdhuc aquests mateixos mestres selectes, que entre els professors particulars s'hi troba una gran quantitat d'elements que no són cap garantia per a la preparació cultural de l'infant.

Trist és dir-ho, però estem convençuts que, deixant a part el sentit "actari que té la nota del senyor Codolà, tanca un absolut desconeixement del més elemental sentit pedagògic.

El senyor Codolà ha deixat, pel que es veu, d'assessorar-se en els elements tècnics que pertoca. Si ho hagués fet estaria a hores d'ara convençut que el problema escolar de Barcelona no es resol traspasant-lo de l'Ajuntament al professorat privat.

Volem recordar al senyor Codolà que no si val a barrejar en les escoles primàries, on el mestre té més interès pels alumnes que més paguen, alumnes gratuïts, que els que sols venen acompanyats per una subvenció de l'Ajuntament, i els alumnes que paguen directament la seva matrícula al mestre.

En la pràctica, si és que s'hi arriba a dur, el pensament del senyor Codolà serà una desgràcia. Ho hem sentit predir àdhuc a elements de dreta que justament estan en contacte amb el gestor de Cultura de l'Ajuntament. A ell no li direm per no donar-li una desil·lusió, però aquest sentiment caritatiu no li farà pas massa bé al senyor Codolà.

LLEGIU:

A la pàgina 2

Qüestions comercials catalanes, per M. A. Vila.
Legislació obrera, per Lleonard Veudrell.

A la pàgina 3

Contra la guerra.
Una al·locució de Romain Rolland.

A la pàgina 4

"Parlamentarisme? No som parlamentaris" ha dit el president de la J. A. P., per F. Xavier Rodés.